

بازی با زیبا

درس گفتارهای ویتگنشتاین درباره‌ی زیباشناسی

ویرایش

سیریل برت

از یادداشت‌های

یزید سمیت، راش ریز و جیمز تیلور

به همراه

زیباشناسی ویتگنشتاین - فلسفه‌ی استنفورد

گری هگبرگ

گردآوری و ترجمه‌ی

داوود آجرلو

سرشناسه	ویتگنشتاین، لودویگ ۱۸۸۹ - ۱۹۵۱ م. Wittgenstein, Ludwig
عنوان و نام پدیدآور	بازی با زیباشناسی و ستاره‌های ویتگنشتاین درباره‌ی زیباشناسی؛ ویرایش سیریل برت؛ گردآوری و ترجمه‌ی داوود آجرلو.
مشخصات نشر	تهران: نشر علم، ۱۳۹۹
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۴۶-۱۷۰-۶
فهرست نویسی	فیبا
عنوان اصلی	Lectures & conversations on aesthetics (1966)
یادداشت	از یادداشت‌های یوریک اسمیت، راش و جیمز تیلور به همراه مدخل زیباشناسی ویتگنشتاین از دانش‌نامه فلسفه‌ی استنفورد.
موضوع	فلسفه
موضوع	Philosophy
موضوع	زیباشناسی
موضوع	Aesthetics
شناسه افزوده	برت، سیریل، ویراستار
شناسه افزوده	Barrett, Cyril
شناسه افزوده	آجرلو، داوود، ۱۳۵۶ - مترجم
رده بندی کنگره	B۳۳۷۶
رده بندی دیویی	۱۹۳
شماره کتابشناسی ملی	۶۱۱۸۲۷۷

بازی با زیبا

درس گفتارهای ویتگنشتاین درباره‌ی زیبایی‌شناسی

زیباشناسی ویتگنشتاین در دانش‌نامه‌ی فلسفه‌ی استنفورد

سیریل پرت
گری هکبرگ

داوود آجرلو

چاپ اول: ۱۳۹۹
شمارگان: ۴۴۰ نسخه

انوگرافی: باختر

چاپ: آزاده

طبع: رتبی

صفحه‌آرایی: محمد سی‌پور

شابک: ۶-۱۷۰-۲۴۶-۶۲۲-۷۸

نشر

حق چاپ محفوظ است.

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین
خیابان شهدای ژاندارمری، بن‌بست گرانفر، پلاک ۴

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۱۲۳۵۸

Www.elmpub.com

info@elmpub.com

nashreelm

فهرست مطالب

۹	مقدمه‌ی مترجم.....
۱۲	مروری بر زیباشناسی ریگنشتاین.....
۳۱	درآمد (مقدمه‌ی ویراستار و نامی درس‌گفتارها).....
۳۵	درس‌گفتارهای ویتگنشتاین درباره‌ی زیباشناسی.....
۳۷	بخش اول.....
۵۵	بخش دوم.....
۶۷	بخش سوم.....
۸۳	بخش چهارم (برگرفته از یادداشت‌های راش ریز).....
۹۷	برگرفته از درس‌گفتاری درباره‌ی توصیف.....
۱۰۵	زیباشناسی ویتگنشتاین در دانش‌نامه‌ی استنفورد.....
۱۰۹	۱. نقد زیباشناسی سنتی.....
۱۱۰	۱-۱. ویژگی‌ها و ذات.....
۱۱۲	۲-۱. محمول‌ها و قاعده‌ها.....
۱۱۵	۳-۱. فرهنگ و پیچیدگی.....

- ۱۱۹..... ۲. نقد علم‌گرایی
- ۱۲۰..... ۲-۱. واکنش‌های زیباشناختی
- ۱۲۲..... ۲-۲. کلیک انسجام
- ۱۲۴..... ۲-۳. افسونِ تقلیل
- ۱۲۷..... ۳. ردِ یک‌کرد تطبیقی
- ۱۲۸..... ۳-۱. استدلال انتقادی
- ۱۳۱..... ۳-۲. پی‌بردن به ارتباط‌ها
- ۱۳۴..... ۳-۳. نحوه برخورد با کار هنری
- ۱۳۷..... ۴. نتیجه‌گیری
- ۱۳۹..... اقامت‌گاه خدایان (چنانچه نصیب از هنر ویتگنشتاین)

مقدمه‌ی مترجم

در تابستان ۱۹۳۸ تعداد اندکی از دانشجویان کمبریج در اتاق‌های خصوصی این دانشگاه، درس گفتارهای لودویگ ویتگنشتاین درباره‌ی زیباشناسی را فرا می‌گرفتند. سیریل برت^۱ یادداشت‌های سه تن از دانشجویان این کلاس‌ها را به موسسه یادداشت‌های دیگری از درس گفتارهای ویتگنشتاین درباره‌ی باور دینی که حدوداً در همین زمان در کمبریج برگزار شد، به‌علاوه‌ی یادداشت‌های گفتگوهایی با ویتگنشتاین درباره‌ی فروید (بین سال‌های ۱۹۴۲ تا ۱۹۴۶) در مجموعه‌ای گردآوری کرد که در سال ۱۹۶۶ با عنوان درس گفتارها و گفتگوهایی درباره‌ی زیباشناسی، روان‌شناسی و باور دینی^۲ منتشر شد.

پیش از این یک‌بار مجموعه‌ی هر سه بخش این درس گفتارها و گفتگوها از روی ترجمه‌ی آلمانی این کتاب به زبان فارسی ترجمه شده است^۳ که دکتر بابک عباسی مقاله‌ی مبسوطی در نقد این ترجمه نوشته و منتشر

1. Cyril Barrett (1925 – 2003).

2. Wittgenstein, Ludwig, Lectures & Conversations on Aesthetics, Psychology and Religious Belief, Cyril Barrett (ed.), Oxford, Blackwell, 1966.

۳. ویتگنشتاین، لودویگ، درس گفتارهای زیبایی‌شناسی، ترجمه‌ی امید مهرگان، تهران، موسسه فرهنگی گسترش هنر، ۱۳۸۰.

کرده‌اند.^۱ با این وجود یادآور می‌شود این کلاس‌ها به زبان انگلیسی برگزار شده و یادداشت‌های شاگردان ویتگنشتاین نیز به همین زبان است. از همین رو بخش درس گفتارهای کتاب حاضر از متن انگلیسی ترجمه شده و پس از ترجمه با نسخه‌ی ترجمه‌ی آلمانی نیز مورد تطبیق قرار گرفته است. همچنین/این کتاب درباره‌ی زیباشناسی از نگاه ویتگنشتاین است و به همین دلیل تنها به درس گفتارهای زیباشناسی از کتاب اصلی پرداخته و از ادامه‌ی آن درباره‌ی روان‌شناسی و باور دینی صرف‌نظر کرده است. در کنار متن درس گفتارهای ویتگنشتاین اما این جانب مطالب دیگری نیز افزوده‌ام که می‌تواند نصاب اندیشه‌ی زیباشناختی ویتگنشتاین را بیشتر و بهتر منتقل کند. پس از درس گفتارها مروری اجمالی بر زیباشناسی ویتگنشتاین با استفاده از چند متن فارسی و انگلیسی به‌ویژه با استفاده از متن اصلی فرهنگ لغات ویتگنشتاین^۲ درشاهام و پس از درس گفتارها نیز ترجمه‌ی مدخل زیباشناسی ویتگنشتاین^۳ از دانش‌نامه‌ی استنفورد^۴ را آورده‌ام تا مخاطب کتاب در صورت تمایل، بیش از سخن ویتگنشتاین مروری بر زیباشناسی او و پس از آن نیز یک شرح مختصر بر این سخن را در اختیار داشته باشد. در پایان نیز بخش اقامت‌گاه حدایز را با تصویرهایی از تنها محصول هنری ویتگنشتاین و اشاره‌هایی مختصر به سبب‌های طراحی او گردآوری کرده‌ام که البته مقوله‌ای بسیار گسترده‌تر از این اشاره‌ها است. در پایان لازم است به چند نکته اشاره شود: ابتدا به دلیل بی‌اعتنا به مضاعف امانت در انتقال متن مستقیم فیلسوف و بعد به دلیل زبان محاوره‌ی

۱. برای تفصیل در این باره، ن. ک. عباسی، بابک، «رمزگشایی بی‌حاصل، نقدی بر ترجمه‌ی فارسی درس گفتارهای ویتگنشتاین»، مدرسه، شماره ۲، ۱۳۸۴، ص ۹۲.

2. Glock, Hans-Johann, A Wittgenstein Dictionary, Oxford, Blackwell, 1996.

3. Hagberg, Garry, «Wittgenstein's Aesthetics», in The Stanford Encyclopedia of Philosophy, First published Fri Jan 26, 2007.

ویتگنشتاین، سعی شده در نثر درس‌گفتارها اولویت با انتقال مویه‌مو باشد. رسم‌الخط و ویرایش فارسی کتاب با حساسیت‌های مستدل این‌جانب در زبان فارسی اعمال شده اما خط فاصله‌های متعدد در درس‌گفتارها کار ویراستار متن اصلی است که شاید به دلیل بریده‌گویی در محاوره‌ی ویتگنشتاین گریزی از آن نبوده است. توضیحات زیادی برای درک ارجاعات و اشاره‌ها نوشته و افزوده‌ام که همه با علامت [— م] از پاورقی‌های دیگر متمایز شده‌اند. علامت‌های دیگری از این دست نیز نشان‌دهنده‌ی اختلاف نسخه‌ها است که در مقدمه‌ی ویراستار متن اصلی به آن اشاره می‌شود.